

جایگاه نهج البلاغه
در
مطالعات شرق شناسی

نوشته:

لیث العتابی

ترجمه:

طیبه مشکین

نشر نور اشراق

۱۴۰۰

سرشناسه	: العتایی، لیث عبدالحسین
عنوان قراردادی	: نهج البلاغه فی الدراسات الاستشراقیه. فارسی
عنوان و نام پدیدآور	: جایگاه نهج البلاغه در مطالعات شرق شناسی/نوشته لیث العتایی ؛ ترجمه طیبہ مشکین.
مشخصات نشر	: تهران: نور اشراق، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۴ ص.
شابک	: 978-622-98408-2-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۰۶]-۱۱۳، همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه -- دفاعیه‌ها و ردیه‌ها
موضوع	: Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah -- Apologetic works
موضوع	: خاورشناسان -- دیدگاه درباره نهج البلاغه
موضوع	: Middle East specialists -- Views on the Nahjol-Balaghah
شناسه افزوده	: مشکین، طیبہ، ۱۳۶۱ - مترجم
رده بندی کنگره	: ۳۸/۰۵BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۳۰۷۳۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

نور اشراق

جایگاه نهج البلاغه در مطالعات شرق شناسی

نوشته لیث العتایی
ترجمه طیبہ مشکین

ناشر: نور اشراق

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰

شمارگان: ۳۳۰ نسخه

حق چاپ و نشر برای انتشارات نور اشراق محفوظ است

تلفن: ۰۲۱-۷۷۵۲۶۶۰۰

همراه: ۰۹۰۱-۱۸۰۵۵۲۸

صفحه اینستاگرام: noore_eshraq.pub

نشانی الکترونیکی: nooreeshraq.pub@gmail.com

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۴۰۸-۲-۵

فهرست مطالب

مقدمه مترجم	۹
مقدمه مولف	۱۳
تردید در انتساب نهج البلاغه به امام علی علیه السلام	۱۷
ایزادهای مطرح به نهج البلاغه	۲۰
سیدرضی: گردآورنده نهج البلاغه	۲۱
دلایل سید رضی برای گردآوری نهج البلاغه	۲۲
علت نامگذاری نهج البلاغه	۲۴
پیدایش و فعالیت شرق شناسی	۲۵
مبانی شرق شناسان در مطالعه میراث عربی اسلامی	۲۶
تلاش شرق شناسی در خلال منفعت طلبی وانصاف	۳۳
شرق شناسان و بررسی میراث اسلامی	۳۴
امام علی علیه السلام در مطالعات شرق شناسی	۴۶
شرق شناسان و نهج البلاغه	۵۶
بررسی شرق شناسان درباره نهج البلاغه	۵۸
هدف سیدرضی از گردآوری نهج البلاغه	۹۰
منابع	۱۰۳
نمایه	۱۱۱

مقدمه مترجم

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم: «ای عمار اگر دیدی
علی علیه السلام از راهی می‌رود و همه مردم از راه دیگر تو
با علی باش و دیگران را رها کن! یقین بدان او هرگز تو را به
هلاک نمی‌برد و از شاهراه رستگاری خارج نمی‌سازد».

نهج البلاغه مجموعه ای از بیانات امیر فصاحت و بلاغت امیرالمؤمنین
علی بن ابی طالب علیه السلام است که توسط سید رضی در نهایت دقت و
حفظ امانت گزینش و گردآوری شده است. این کتاب شریف مشتمل بر
جنبه‌های گوناگون علمی، اخلاقی، سیاسی، عرفانی و فلسفی است که
اندیشه و تدبیر در هر بُعد آن نگاهی نو از شناخت و معرفت به روی انسان
پرسشگر و جویای علم و آگاهی می‌گشاید. نهج البلاغه از مهمترین منابع
شیعه و تالی قرآن کریم است. از این رو شرق شناسان بخشی از مطالعات
خود را به تحقیق و بررسی درباره آن اختصاص داده‌اند

نوشته حاضر از دو منظر آرای شرق شناسان را درباره نهج البلاغه بررسی
می‌کند. ابتدا دیدگاه کسانی که به دلیل عدم تحقیق و اعتماد به آنان به مبانی
غیر واقعی و توأم با اغراض، در اصالت و انتساب این کتاب شریف به امام
علی علیه السلام تردید کرده‌اند. فقدان انصاف آنان نقش گسترده ای در
گسترش خرافات درباره اسلام و در نتیجه تحریف آن نزد اروپاییان داشته
است. نویسنده اثر در تبیین رفع شبهه برخاسته از خصومت آنان با امام و

خاندان مطهر ایشان، ضمن معرفی گردآورنده نهج البلاغه به انتقاد از آرای مبتنی بر اشتباه و تحریف این گروه از شرق شناسان می‌پردازد و بررسی‌های آنان را توأم با منفعت طلبی محسوب می‌نماید. دیدگاه دوم مربوط به شرق شناسانی است که بررسی و پژوهش‌های آنان مبتنی بر روش عقلانی و علمی است و منصفانه به توصیف حقایق می‌پردازند. آرای این گروه با تکیه بر مطالعه و تأثیرپذیری از حقایق علوم و معارف نهج البلاغه و توجه ویژه آنان به شخصیت متعالی امیرمؤمنان است. همین اساس محکم و استوار موجب ستایش آنان از این کتاب شده است.

برغم قابل توجه بودن آثار شرق شناسان در پژوهش درباره تشیع، قرآن کریم و سیره اهل بیت، آنان که اسلام را تهدیدی برای مسیحیت می‌پندارند در جهت تحقق هدف خود که ایجاد تفرقه عمیق میان فرقه‌های اسلامی است با بی انصافی به ترجمه و ردیه نویسی علیه اسلام و میراث اسلامی پرداختند و نتیجه بررسی‌های آنان چیزی جز تحریف و سیاه نمایی سیره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام نیست.

تأثیرپذیری از اعجاز سخنان ناب امیرالمؤمنین علیه السلام، دوستدار حکمت و معرفت را به پژوهش درباره نهج البلاغه و به تبع آن مدح شخصیت والا و فضائل بی مانند ایشان سوق می‌دهد. همین امر بنده را ترغیب کرد تا با ترجمه این اثر سهم کوچکی از مطالعه و شناخت کلام ایشان نزد شرق شناسان را به عهده گرفته و با قلبی سرشار از عشق و احترام به امیرمؤمنان علی علیه السلام این اثر را به دوستداران ایشان تقدیم کنم. امید که خداوند مهربان ما را در دستیابی به سعادت و کمال یاری فرماید.

در پایان پس از شکر و سپاس خدای مهربان از این که توفیق این ترجمه را نصیب بنده حقیر خود کرد، بر خود فرض می‌دانم از آقای دکتر حسن سیّدعرب برای پیشنهاد این ترجمه تشکر ویژه کنم. همچنین از انتشارات نور اشراق که زحمت نشر آن را به عهده گرفتند سپاسگزارم. نیز از آقای رضا ابراهیمی که در فراهم آوردن مقدمات ترجمه اثر کمک‌های شایان توجهی

کردند تشکر و قدردانی می‌نمایم. از سرکار خانم سعیده هادی به پاس
تصحیح نمونه آخر و نیز سرکار خانم رویا صدری به پاس تکمیل کتابشناسی
پایان متن قدردانی می‌کنم.

طیبه مشکین